Dosar nr. 1-198/2024
nr. PIGD 1-24140661-09-1-10122024

S E N T I N Ţ Ă
În numele Legii

19 martie 2025 or. Făleşti

Judecătoria Bălți, sediul Fălești,
în următoarea componenţă:
preşedinte de şedinţă, judecător Lilia Trocin
grefier Mariana Lungu
cu participarea
acuzatorului de stat, procurorul Daniela Chiriac
avocatului părții vătămate, Igor Matachi
apărătorul inculpatului, avocatul Odetta Dzicovscaia
inculpatului Andrei Rotaru

judecând în şedinţă publică, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cauza penală în privința lui

Rotaru Andrei *****, născut la ***** originar și domiciliat în satul Bocani, raionul Fălești, moldovean, celibatar, persoane la întreținerea sa nu are, studii gimnaziale, nesupus serviciului militar, neangajat în câmpul muncii, fără grad de dizabilitate, titluri speciale, grad de calificare sau distincţii de stat nu deţine, anterior nejudecat, pe caz nu a fost reținut, cetățean al Republicii Moldova, posedă limba de stat, IDNP *****

acuzat de săvârşirea infracţiunii prevăzute în art. 152 alin. (1) Cod penal al RM.

Termenul de examinare a cauzei 10.12.2024-19.03.2025.

Procedura de citare legală executată.

Procurorul a pledat pentru aplicarea pedepsei inculpatului sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 180 ore. Acțiunea civilă înaintată pe caz de admis în principiu. Totodată, a solicitat încasarea cheltuielilor judiciare existente pe caz din contul inculpatului.

Avocatul părții vătămate a pledat pentru admiterea integrală a acțiunii civile înaintate pe caz.

Apărătorul a pledat pentru aplicarea inculpatului a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în limita minimă prevăzută de lege. Acțiunea civilă a fi admisă în limita prevăzută de lege.

În baza materialelor cauzei penale şi a probelor cercetate în şedinţa de judecată, instanţa

c o n s t a t ă:

Rotaru Andrei *****, la 29.09.2024, în jurul orei 22:00, aflându-se pe teritoriul stației PECO „Vento”, amplasată pe str. *****din or. Fălești, în urma unui conflict spontan apărut cu Procopciuc Ion Alexandru, intenționat, urmărind scopul cauzării acestuia a leziunilor corporale, i-a aplicat două lovituri cu pumnul în regiunea feței, ca rezultat provocându-i lui Procopciuc Ion, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202438D0239 din 07.11.2024, leziuni corporale medii, sub formă de edem al țesuturilor moi și fractura mandibulei pe stânga în regiunea unghiului.

În ședința de judecată, inculpatul a înaintat cerere privind examinarea cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, căci recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, nu solicită administrarea de noi probe şi nu are careva obiecții asupra probelor.

Ascultând opinia procurorului, apărătorului, ţinând cont de faptul că din probele administrate la faza de urmărire penală rezultă că fapta inculpatului este stabilită şi denotă suficiente date cu privire la personalitatea acestuia pentru a permite stabilirea unei pedepse, dat fiind faptul că rechizitoriul în speţă este întocmit în conformitate cu prevederile art. 296 Cod de procedură penală, or, actele de urmărire penală nu s-a stabilit că ar putea fi lovite de nulitatea absolută, fapta imputată inculpatului a fost just încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal, iar participanții la proces nu au formulat careva cereri referitoare la contestarea acestor circumstanţe, instanţa de judecată a admis, prin încheiere, cererea inculpatului şi a procedat la audierea acestuia potrivit regulilor de audiere a martorului.

Făcând declaraţii sub jurământ, în ședința de judecată, inculpatul a relatat cele invocate în actul de învinuire, comunicând că, pe partea vătămată Procopciuc Ion îl cunoaște din copilărie, căci sunt consăteni și până la caz au fost în relații bune. La data de 29 septembrie 2024, împreună cu sora și prietena sa au mers în or. Fălești pentru a comanda sushi. Făcând comanda i s-a comunicat că urmează să aștepte până vor fi gata și de îndată ce sunt pregătite va fi apelat telefonic. Au decis să aștepte comanda la stația de alimentare Peco ”Vento” din or. Fălești, unde mai erau niște prieteni. Ajunși la stație a coborât de unul singur din automobil și a intrat pe terasa de tip închis a stației. Automobilul l-a parcat în parcare, iar în el au rămas sora și prietena sa. Intrând pe terasară s-a salutat cu toți băieții prezenți, inclusiv și cu Procopciuc Ion, care vizibil se afla în stare de ebrietate alcoolică. La un moment dat a văzut cum Procopciuc Ion a ieșit de pe terasă și s-a îndreptat spre automobilul său, a deschis ușa din față a pasagerului pe bancheta căreia stătea așezată prietena sa. Deschizând ușa, Procopciuc Ion i-a vorbit vulgar prietenii sale, motiv din care s-a apropiat de Procopciuc Ion și a întrebat ce se întâmplă. Prietena sa i-a comunicat că ultimul ia vorbit urât, motiv din care i-a cerut lui Procopciuc Ion să-și ceară scuze de la prietena sa. Procopciuc Ion nu dorea să-și ceară scuze, dimpotrivă încerca să-l tot provoace. Într-un final nu a rezistat și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față lui Procopciuc Ion, după care au intervenit prietenii prezenți să-i despartă. Ne cătând la acest fapt, Procopciuc Ion continua ca să-l provoace, motiv din care la lovit în abdomen. Ulterior, a urcat în automobil și a plecat de la fața locului. După incident, Procopciuc Ion a venit la domiciliul său și i-a cerut suma de 2 000 Euro, drept prejudiciu, cerere pe care a refuzat-o. Astfel, solicită admiterea acțiunii civile doar în latura prejudiciului material, pe care este de acord să-l achite integral, iar cât privește prejudiciul moral și cel biologic, solicită respingerea acestuia, or, Procopciuc Ion este cel ce a inițiat conflictul prin comportamentul său indecent, iar prejudiciul adus sănătății nu este atât de mare precum solicită. Regretă mult de cele săvârșite și solicită instanței aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. Pe viitor și-a făcut concluziile de rigoare și promite că nu va mai fi în conflict cu legea.

Vina inculpatului este dovedită şi de probele scrise administrate legal de organul de urmărire penală, care au fost acceptate de inculpat, acestea sunt:

- Procesul-verbal de audiere a părții vătămate Procopciuc Ion, care a declarat că, la data de 29.09.2024, în jurul orelor 21:00, el împreună cu prietenul *****, au venit cu automobilul de model „Mercedes” la stația PECO „Vento”, amplasată pe str. Ungeniului din or. Fălești. Acolo s-

au întâlnit cu prietenii *****Grosu Maxim, ***** și alții, împreună cu care a stat la terasa de tip închis și au servit bere, careva conflicte între dînșii nu au fost.

În jurul orelor 22:00, a observat că pe teritoriul stației PECO „Vento” a venit și s-a parcat în fața terasei unde era el cu prietenii, un automobil de model „BMW F10”, de culoare închisă și a presupus că era automobilul prietenului său, Morari Dan, motiv din care s-a apropiat de ușa pasagerului din față și a deschis-o pentru ca să se salute cu prietenul, însă atunci a văzut că a greșit automobilul, nu era automobilul lui Dan. În timp ce a înțeles aceasta, a văzut că pe scaunul pasagerului din față se afla o domnișoară căreia el i-a spus că s-a încurcat și a închis ușa înapoi, după care a mers într-o parte, deplasîndu-se în partea laterală a marketului unde era o scrumieră la colț, pentru ca să fumeze o țigară. Tot în timpul dat, a fost ajuns din urmă de către cunoscutul său Rotaru Andrei, la fel locuitorul sat. Bocani, cu care se află în relații de cunoscuți, care din start i-a înaintat pretenții pentru faptul că a deschis ușa automobilului, care de fapt nici nu era a lui, ci a prietenei sale și Rotaru Andrei l-a rugat să-și ceară scuze de la prietena sa pentru faptul că a deranjat-o, la care Procopciuc Ion i-a răspuns că a încurcat automobilul și nici nu are de gând să-și ceară scuze, pentru că nu a făcut nimic rău.

Presupune că Andrei Rotaru s-a enervat pentru faptul că nu a vrut să ceară scuze de la prietena lui și l-a lovit cu pumnul de două ori în față, după care imediat i-a aplicat și o lovitură cu piciorul în regiunea pieptului, de la care Procopciuc Ion a căzut la sol. După aceasta în bătaie s-au implicat prietenii săi, care l-au dat pe Andrei într-o parte, acesta a mers în direcția automobilului cu care a venit, s-a urcat pe bancheta șoferului și a plecat.

În urma loviturilor primite de la Andrei Rotaru, Procopciuc Ion s-a ales cu fractura mandibulei precum și alte leziuni, a avut nevoie de îngrijiri medicale și tratament.

Pentru tratament și alte cheltuieli, așa cum sunt medicamente, benzină, etc., el a suportat cheltuieli în sumă de 7000 lei. La fel, pentru faptul că a fost lovit în public, a suportat anumite suferințe fizice și psihice, nu a avut posibilitate să mănânce în mod normal trei săptămâni, a solicitat să fie recunoscut în calitate de partea civilă, cu încasarea din contul lui Rotaru Andrei a prejudiciului material în sumă de 7000 lei și a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei (f.d.30);

- Procesul-verbal de audiere a martorului *****care a declarat că, la data de 29.09.2024, în jurul orelor 22:00, a venit de unul singur, cu automobilul personal, la stația PECO „Vento”, amplasată în or. Fălești. Acolo, la terasa de pe teritoriul stației PECO s-a întâlnit cu prietenii Procopciuc Ion, Grosu Maxim, ***** și ***** cu care împreună au început să servească bere și să nu deranjeze pe nimeni. La un moment dat, aflându-se afară la fumat, într-un capăt a terasei de tip deschis, a observat că pe teritoriul stației a venit și s-a parcat automobilul de model „BMW F10” de culoare neagră, la volanul căruia se afla cunoscutul său și consăteanul Rotaru Andrei, iar pe bancheta pasagerului din față se afla prietena sa, Marinela.

Tot atunci, în timp ce automobilul s-a oprit, de ușa pasagerului din față s-a apropiat Procopciuc Ion, care a deschis ușa și a întrebat-o ceva pe Marinela, după care a închis-o înapoi și a mers într-o parte, s-a oprit la colțul marketului pentru ca să fumeze.

În timp ce tot așa Cireș Grigore stătea la fumat, el a auzit vocea lui Rotaru Andrei, care a strigat la Ion Procopciuc și l-a rugat să-și ceară scuze de la prietena lui pentru faptul că a deschis ușa automobilului și a deranjat-o, după care Cireș Grigore a văzut cum Andrei Rotari a lovit cu piciorul în regiunea pieptului pe Procopciuc Ion și acesta a căzut la sol, după lovitura dată în bătaie s-au implicat prietenii lor comuni care l-au rugat pe Andrei să plece, acesta s-a întors la automobilul cu care a venit și a plecat.

După aceasta, Ion Procopciuc i-a spus că îl doare în regiunea mandibulei, fiindcă a fost lovit cu pumnul în față de către Rotaru Andrei, sânge pe față nu avea, peste un timp Cireș

Grigore a observat că acesta era inflamat în regiunea obrazului stâng, dar nu a necesitat ajutor medical (f.d.31);

- Procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.10.2024, efectuat pe teritoriul stației PECO „Vento", cu sediul în or. Fălești, str. *****, prin care se individualizează locul comiterii infracțiunii (f.d.9-11);

- Raportul de constatare nr. 202433P0314 din 14.10.2024, conform căruia, la examinarea medico-legală a persoanei şi în baza documentelor medicale pe numele cet. Procopciuc Ion, anul naşterii 2002, s-au constatat: edem posttraumatic în regiunea mandibulei pe stînga, fractura mandibulei pe stînga, care a fost produsă în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, prin mecanism de lovire, posibil în timpul şi circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată şi în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății. Ținînd cont de numărul leziunilor corporale putem admite că s-a acționat traumatic asupra corpului cel puțin de 2 ori. Luînd în considerare localizarea anatomică și aspectul morfologic al leziunilor corporale constatate cauzarea acestora în rezultatul căderii corpului din poziție verticală este puțin probabil. Regiunea anatomică unde sunt localizate leziunile corporale constatate sunt accesibile pentru mîna proprie, însă nu sunt caracteristice pentru auto producere (f.d.13-14);

- Raportul de expertiză judiciară nr. 202438d0239 din 07.11.2024, conform căruia, conform datelor din documentele medicale prezentate, la cet. Procopciuc Ion s-au depistat leziuni corporale sub formă de edem al țesuturilor moi și fractura mandibulei pe stânga în regiunea unghiului, care a fost produsă prin mecanism de lovire cu un corp dur-contondent (cel puțin o lovitură) inclusiv și cu pumnul, posibil în timpul şi circumstanțele indicate în ordonanță, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată şi în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății. Apariția leziunilor corporale depistate la cet. Procopciuc Ion în rezultatul căderii din poziție ortostatică cu, sau fără predarea accelerație se exclude (f.d.21-22).

Potrivit prevederilor art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală al RM, *sentința instanţei de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În pct. 2 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la sentința judecătorească, se atrage atenția că sentința trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, bazându-se pe principiile generale ale înfăptuirii justiției.

Instanța reiterează și prevederile art.6 CEDO, dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată. În cauzele *Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei și Boldea contra României din 2007*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art. 6 paragraf 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia în funcție de natura hotărârii. Trebuie avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie. Obligația instanței de a motiva hotărîrea pronunțată este de a demonstra părților că au fost ascultate (cauza *Tatishvili contra Rusiei din 2007*). La fel, art.6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților (cauza *Perez împotriva Franței și cauza Van de Hurk împotriva Olandei*).

Ținând cont de prevederile art. 27, art. 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele prezentate, verificându-le minuțios, prin prisma admisibilității, pertinenței, concludenței, utilității și veridicității lor, instanța de judecată conchide că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția inculpatului Rotaru Andrei de comiterea

infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova, conform indicilor calificativi: - *vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viaţă şi nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătăţii.*

La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată va ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de personalitatea inculpatului, care se caracterizează din punct de vedere pozitiv la locul de trai (f.d. 36), la evidenţa medicului psihiatru şi narcolog nu se află (f. d. 39, 41), persoane la întreținerea sa nu are, anterior nejudecat (f.d. 34).

Ca circumstanţe atenuante conform art. 76 Cod penal, instanţa reţine: săvârşirea pentru prima dată a unei infracţiuni mai puţin grave, căinţa sinceră și recunoașterea vinovăției.

Circumstanţe agravante în conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal, potrivit rechizitoriului nu au fost reținute.

Sancțiunea art. 152 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsa *cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de pînă la 5 ani*.

Potrivit alin. (3) art. 16 Cod penal al RM, infracţiunea comisă de către inculpatul Rotaru Andrei este calificată ca infracțiune mai puțin gravă.

La stabilirea cuantumului pedepsei faţă de inculpat, instanţa atestă că inculpatul a recunoscut vina, solicitând examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364[1] Cod de procedură penală al RM.

Potrivit art. 80[1] alin. (1) Cod penal, ”*în cazul în care inculpatul a recunoscut săvârşirea faptelor indicate în rechizitoriu şi a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acesta beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute în Partea specială a prezentului cod în cazul pedepsei cu amendă, cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau cu închisoare*”.

Dat fiind faptul că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor infracționale indicate în rechizitoriu și că, la solicitarea sa, judecarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art. 80[1] alin. (1) Cod penal, acesta beneficiază de drept de o reducere cu 1/4 a limitelor pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității, iar în urma reducerii aceste limite sunt de la 150 la 180 ore, în cazul pedepsei sub formă de închisoare limitele sunt de la 3 luni la 3 ani 8 luni.

Potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, *pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea şi resocializarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

Art.7 alin.(1) Cod penal stabilește, că *la aplicarea legii penale se ţine cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvârşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.*

Potrivit art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvâşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanţa de judecată ţine cont de gravitatea infracţiunii săvârşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condiţiile de viaţă ale familiei acestuia.*

Ţinând cont de circumstanţele cauzei în cumulul lor, de personalitatea inculpatului, aplicând efectele art. 80/1 Cod penal al RM, instanţa consideră că pedeapsă lui Rotaru Andrei

urmează să-i fie stabilită sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în limita minimă, care ar fi una echitabilă şi rezonabilă pentru infracţiunea comisă.

Potrivit prevederilor art. 67 Cod penal al R. Moldova, *(1) Munca neremunerată în folosul comunităţii constă în antrenarea condamnatului, în afara timpului serviciului de bază sau de studii, la muncă, determinată de autorităţile administraţiei publice locale.*

(2) Munca neremunerată în folosul comunităţii se stabileşte pe un termen de la 60 la 240 de ore şi este executată de la 2 la 4 ore pe zi, iar în cazul condamnatului care nu este antrenat în activităţi de bază sau de studii, la solicitarea sau la acordul acestuia – pînă la 8 ore pe zi.

(2^1) După pronunţarea hotărârii judecătoreşti, preşedintele şedinţei de judecată explică esenţa pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunităţii, fapt care se consemnează în procesul-verbal al şedinţei de judecată.

(2^2) Persoana condamnată la muncă neremunerată în folosul comunităţii semnează în instanţa de judecată un angajament prin care se obligă să se prezinte, în termen de 5 zile de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti, la organul de probaţiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul sau, după caz, la comandantul unităţii militare.

(3) În caz de eschivare cu rea-voinţă a condamnatului de la munca neremunerată în folosul comunităţii, ea se înlocuieşte cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii. În acest caz, termenul închisorii poate fi mai mic de 3 luni.

(4) Munca neremunerată în folosul comunităţii nu poate fi aplicată militarilor prin contract şi persoanelor care nu au atins vârsta de 16 ani.

(5) Munca neremunerată în folosul comunităţii va fi prestată timp de cel mult 18 luni, timp care se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti.

Conform art. 385 alin. (1) pct.10) - 11) Cod de procedură penală, *instanţa de judecată soluţionează dacă trebuie admisă acţiunea civilă, în folosul cui şi în ce sumă; precum şi dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acţiunea civilă*.

Conform art. 219 al. 2) Cod de procedură penală, *persoanele fizice şi juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acţiunile interzise de legea penală pot intenta o acţiune civilă privitor la despăgubire prin:*

1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvîrşirii faptei interzise de legea penală;

2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calităţii, aspectului comercial, precum şi repararea bunurilor deteriorate;

3) compensarea venitului ratat în urma acţiunilor interzise de legea penală;

4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputaţiei profesionale.

Potrivit art. 220 al. 1) Cod de procedură penală, *acţiunea civilă în procesul penal se soluţionează în conformitate cu prezentul cod*.

(3) *Hotărârea privind acţiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil şi ale altor domenii de drept*.

Potrivit jurisprudenţei CEDO (hotărârea *Tonchev vs Bulgaria din 19.11.2009*) Curtea a recunoscut încălcarea art. 6 CEDO prin nesoluţionarea acţiunii civile în procedura penală şi a statuat că, „... în situaţia în care sistemul intern permite reclamanţilor să introducă o acţiune civilă alăturată procesului penal, statul are obligaţia să se asigure că aceştia se bucură de garanţiile fundamentale prevăzute de art. 6 ale Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale din 04 noiembrie 1950”.

Conform art. 1998 alin. (1) Cod civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune*.

Potrivit art. 387 al. 1) Cod de procedură penală, *odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge*.

Prin ordonanța din 28 octombrie 2024, partea vătămată Procopciuc Ion a fost recunoscută în calitate de parte civilă în mărime de 7000 lei prejudiciu material și 100 000 lei prejudiciul moral (f.d. 29).

În ședința de judecată, reprezentantul părții vătămate, avocatul Igor Matachi, a înaintat acțiune civilă prin care solicită încasarea din contul inculpatului Rotaru Andrei a sumei de 7 683 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu biologic, suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, precum și a sumei de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Potrivit prevederilor art. 2022 alin. (1) și (2) Cod civil al RM, *se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecinţa faptei acelei persoane ori consecinţa izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii. În cazul vătămării integrităţii corporale sau altei vătămări a sănătăţii ori al decesului, nu se va lua în cont predispoziţia persoanei vătămate la un anumit tip de vătămare sau la o anumită mărime a vătămării*.

Conform art. 2025 alin. (1) Cod civil, *repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească*.

În conformitate cu prevederile art. 2028 alin. (1) Cod civil, *în caz de vătămare a integrităţii corporale sau de altă vătămare a sănătăţii, autorul prejudiciului are obligaţia să compenseze persoanei vătămate salariul sau venitul ratat din cauza pierderii sau reducerii capacităţii de muncă, precum şi cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătăţii – de tratament, de alimentaţie suplimentară, de protezare, de îngrijire străină, de cumpărarea unui vehicul special, de reciclare profesională etc*.

Art. 2036 al. (1) Cod civil, *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri*.

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, *prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial*.

Respectiv, pentru acordarea unor daune morale este necesar ca cel care pretinde daune morale să producă un minimum de argumente şi indicii din care să rezulte în ce măsură drepturile sale personale nepatrimoniale i-au fost afectate, ceea ce la caz, a fost respectat.

Instanţa mai reţine, în acord cu practica CtEDO, care a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce privește proba prejudiciului moral, proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca instanţele să deducă producerea prejudiciului moral din existenţa faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu, soluţia fiind determinată de caracterul subiectiv intern al prejudiciului moral.

Prin prisma acestor prevederi legale, reieşind din specificul acţiunii, instanţa atestă cu certitudine că Procopciuc Ion, în calitate de victimă, a suferit un prejudiciu moral materializat prin suferinţe fizice şi psihice, care depăşesc măsura a ceea ce este normal suportabil, prejudiciu pe care inculpatul Rotaru Andrei urmează să-l repare în temeiul art. 1998 alin. (1) din Codul civil.

Iar, în ceea ce priveşte modalitatea de determinare a mărimii prejudiciului moral cauzat, instanţa reţine că potrivit art. 2037 alin. (1) din Codul civil, *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate*.

Potrivit alin. (2) al aceluiaşi articol, *caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate*.

(3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

Aşadar, instanţa reţine faptul că, urmare a infracțiunii, partea vătămată Procopciuc Ion s-a ales cu vătămare medie a integrității corporale exprimate prin edem posttraumatic în regiunea mandibulei pe stânga în regiunea unghiului, care a fost produsă prin mecanism de lovire cu un corp dur-contodent, (cel puțin o lovitură) inclusiv și cu pumnul, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și, în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare medie a integrității corporale sau sănătății.

La fel, ca urmare acțiunilor lui Rotaru Andrei, partea vătămată Procopciuc Ion a avut suferinţe fizice și psihice manifestate prin durere, stres nervos și emoții negative suportate.

Totodată, instanța reține faptul că, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată, inculpatul a recunoscut doar suma prejudiciului material în cuantum de 7 683 lei, în rest a pledat pentru respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, or, însuși partea vătămată a generat acest conflict.

Astfel, reieșind din cele mai sus menționate, luând în considerație că Rotaru Andrei este vinovat de vătămarea integrității corporale a lui Procopciuc Ion, instanța de judecată va admite integral cerința înaintată de Procopciuc Ion către Roptaru Andrei în partea reparării **prejudiciului material în sumă de 7 683 lei,** prejudiciu ce a fost confirmat prin bonurile de plată anexate la materialele cauzei.

În latura prejudiciului moral, **instanţa îl va aprecia în cuantum de 40 000 lei**, cuantum pe care îl apreciază a fi unul justificat în raport cu caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice cauzate lui Procopciuc Ion, gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, care a acționat premeditat la inițierea conflictului propriu zis.

La aprecierea prejudiciului moral, instanța a luat în considerație inclusiv realitatea economică a Republicii Moldova, soluțiile date de CtEDO în cauze care vizează încălcarea dreptului stabilit de art. 2 al Convenţiei, astfel încât suma dată este una proporțională, necesară şi suficientă despăgubire (fiind o satisfacție echitabilă) pentru compensarea prejudiciului de ordin moral cauzat părţii civile Procopciuc Ion, prin acţiunile ilegale ale inculpatului Rotaru Andrei.

Ca urmare a traumelor primite partea vătămată a suportat intervenție chirurgicală, ulterior a urmat un tratament, fapt ce i-a cauzat dureri fizice și psihice, acțiunea fiind în prezența altor persoane, a provocat părții vătămate stres și emoții negative. Deși, se respinge că acțiunile părții

vătămate ar fi fost provocatoare, or în ședința de judecată aceasta nu s-a adeverit, totuși, se reține că acesta a consumat băuturi alcoolice, bere, ce se confirmă prin declarațiile însăși a părții vătămate și avea un comportament neadecvat, căci a încurcat automobilele, în timp ce a deschis portiera din partea pasagerului la automobilul cu care sosise inculpatul, fapt deranjant pentru pasageri. Astfel, aceste circumstanțe se vor reține la stabilirea cuantumului prejudiciului moral.

Cu referire la pretenția reclamatului de a încasa din contul inculpatului suma în mărime de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu biologic, instanța reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art.2033 alin. (1) Cod civil, *în cazul vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății, pe lîngă repararea prejudiciului patrimonial şi celui moral, se va plăti o despăgubire separată pentru însăşi vătămare (prejudiciul biologic).*

(2) Vătămarea sănătății cuprinde şi vătămarea sănătății mintale doar dacă ea se manifestă printr-o maladie sau o stare care necesită asistență ori un serviciu medical.

Potrivit art.19 alin.(3) Cod civil, *se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).*

Astfel, ca formă a prejudiciului nepatrimonial prejudiciul biologic reprezintă lezarea integrităţii psiho-fizice a persoanei, fiind astfel văzut ca o urmare negativă distinctă de prejudiciul moral. Reducerea capacităţilor psihico-fizice și deci manifestarea prejudiciului biologic poate fi caracterizată de următoarele simptome: modificarea aspectului exterior, sau bine spus a caracterelor morfologice ale persoanei; reducerea eficienţei psiho-fizice, adică diminuarea posibilităţii de utilizare a propriului corp; reducerea capacităţii sociale, adică a aptitudinii de afirmare a persoanei în mediul ambiental prin relaţionarea cu, și/sau la alţi indivizi; pierderea sau reducerea capacităţii generale de muncă; pierderea sau lezionarea dreptului de a alege în mod liber meseria sau profesia; depunerea unui efort major în desfășurarea propriei activităţi, fără pierderea sau reducerea câștigului realizat.

În speță, instanța de judecată a constatat că părții vătămate Procopciuc Ion, în rezultatul acțiunilor ilegale de către inculpat, i-au fost cauzate vătămări corporale medii, sub formă de edem al țesuturilor moi și fractura mandibulei pe stînga în regiunea unghiului, care a fost produsă prin mecanism de lovire cu un corp dur-contondent (cel puțin o lovitură) inclusiv și cu pumnul, posibil în timpul şi circumstanțele indicate în ordonanță, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată, fapt confirmat prin concluziile Raportului de expertiză judiciară nr.202438D0239 din 07.11.2024.

Prin urmare, instanța ajunge la concluzia de a admite pretenția părții vătămate și civile și a încasa din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate **suma de 15 000 lei cu titlu de prejudiciu biologic.**

Or, partea vătămată a suportat incomodități o lungă durată de timp, a fost limitat în capacitatea de masticație, fiind nevoit să se alimenteze cu alimente lichide, etc.

Cu referire la pretenția reclamantului privind **compensarea cheltuielilor suportate în prezenta cauza penală pentru asistența juridică în mărime de 3000 lei instanța ajunge la concluzia de a o admite integral** și constată că partea vătămată Procopciuc Ion în cadrul prezentei cauzei penale a fost reprezentat de avocatul Igor Matachi, în baza mandatului seria MA nr. 1803380 din 29 octombrie 2024 (f.d. 25).

În vederea confirmării cheltuielilor de asistență juridică achitate de Procopciuc Ion în mărime de 3000 lei s-a anexat ordinul de încasare a numerarului cu nr. 80288959 din 29.10.2024, în original.

În acest context, instanța reține că Practica Curţii Europene a Drepturilor Omului referitoare la cheltuielile de asistenţă juridică relevă că, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Conform art.63, alin.(5) din Legea cu privire la avocatură, cheltuielile suportate în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice în organele de urmărire penală şi instanţele de judecată în cauzele penale, civile şi administrative se încasează concomitent cu soluţionarea cauzei în fond, fără o procedură litigioasă prealabilă.

Potrivit prevederilor art.96 alin.(1), (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică acordată de avocaţi, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată de un avocat, iar alin. (2) al acestui articol prevede că, în cazul în care partea care a câştigat procesul a beneficiat de asistenţă juridică calificată garantată de stat, plata cheltuielilor de acordare a asistenţei juridice calificate revine părţii care a pierdut procesul.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, *la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează chestiuni privind cine şi în ce proporţie trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare*.

Ținând cont de faptul că, în cadrul urmăririi penale au fost suportate cheltuieli judiciare în sumă totală de 768 lei, confirmate corespunzător, de faptul că vina inculpatului a fost dovedită, instanţa consideră că aceste cheltuieli urmează să fie suportate de către inculpat.

Or, conform art. 229 al. 2) Cod de procedură penală, *instanţa de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare…*

În conformitate cu prevederile art. 385 al. (1) pct. 15) în coroborare cu art. 395 al.(1) pct.5) Cod de procedură penală, *instanţa se expune asupra revocării, înlocuirii sau aplicării unei măsuri preventive ce se va aplica inculpatului până când sentinţa va deveni definitivă*.

În cadrul urmăririi penale prin ordonanța din 06.12.2024 (f. d. 55) în privința inculpatului Rotaru Andrei a fost aplicată măsura preventivă sub formă de obligare de a se prezenta în fața organului de urmărire penală și a instanței de judecată.

Ținând cont de faptul că lui Rotaru Andrei i se stabilește o pedeapsă cu munca neremunerată în folosul comunității, acesta va semna un angajament prin care se obligă, potrivit art. 67 al. 2^2) Cod penal, să se prezinte în termen de 5 zile din momentul rămânerii definitive a hotărârii instanţei de judecată la organul de probaţiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul.

Corpuri delicte pe caz n-au fost reținute.

În temeiul celor relatate, conform art. 364^1, 384-385, 389, 392-395 Cod de procedură penală, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Rotaru Andrei ***** se recunoaşte vinovat de săvârşirea infracţiunei prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal şi în baza acestui articol i se aplică pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 150 (o sută cincizeci) ore.

Potrivit art. 67 al. 2^2) Cod penal, se obligă Rotaru Andrei să se prezinte în termen de 5 zile din momentul rămânerii definitive a sentinței la organul de probaţiune Fălești în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul.

În temeiul art. 67 alin. (3) din Codul penal se explică lui Rotaru Andrei că, în caz de eschivare cu rea-voinţă de la executarea pedepsei cu munca neremunerată în folosul comunității, partea neexecutată se va înlocui cu închisoare.

Se admite acțiunea civilă a părții vătămate și civilă Procopciuc Ion și se încasează de la Rotaru Andrei, născut la *****, IDNP *****n beneficiul lui Procopciuc Ion, născut *****, IDNP ***** suma de 7 683 (șapte mii șase sute optzeci și trei) lei, ce constituie despăgubiri pentru prejudiciul material cauzat prin infracțiune, suma de 40 000 (patruzeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, suma de 15 000 (cincisprezece mii) lei cu titlu de prejudiciu biologic și suma de 3 000 (trei mii) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, în total 65 683 (șaizeci și cinci mii șase sute optzeci și trei) lei.

Se încasează de la Rotaru Andrei ***** în beneficiul statului suma de 768 (șapte sute șaizeci și opt) lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Sentinţa cu drept de recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile de la pronunţare, prin intermediul Judecătoriei Bălţi (sediul Fălești), invocându-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită.

Președinte de ședință
Judecător: Lilia Trocin